

Ympäristöministeriö
Kirjaamo, kirjaamo.ym@ymparisto.fi

Ylitarkastaja Pekka Tuunanen, pekka.tuunanen@ymparisto.fi

Viite Lausuntopyyntönnä 6.4.2010, YM031:00/2009

Lausunto maastoliikennelain osittaisuudistuksesta ja työryhmän alustavasta ehdotuksesta

Ympäristöministeriön asettama työryhmä on 6.4.2010 päivätyllä sähköpostilla pyytänyt Keski-Suomen ELY-keskuksen lausuntoa asia- kohdassa mainitusta ehdotuksesta. Lausunnon kannanotot on esitetty yleiskommenttien jälkeen lyhyesti asianomaiseen pykälään ja momenttiin viitaten.

Lausunnon valmisteluun ovat ELY-keskuksessa osallistuneet Päivi Halinen, Ritva Schiestl, Kreeta Pölönen, Petri Poikonen ja Merja Tisari ympäristö ja luonnonvarat –vastuualueelta, Kari Keski-Luopa ja Hannu Keralampi liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueelta sekä Jaakko Ryymin elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri – vastuualueelta.

Yleiset kommentit

Maastoliikennelain osittaisuudistusluonnos on tarpeellinen ja puuttuu niihin epäkohtiin, joita maastoliikenteessä nykyisin on. Lain tavoitteet, etenkin lisääntynyttä maastoliikennettä koskevat lisäykset, ovat kannatettavia. Luonnos kaipaa kuitenkin monia täsmennyksiä ja yksityiskohtien tarkennuksia.

Lakiluonnoksessa on useita ELY-keskuksille esitettyjä lisätehtäviä, jotka ovat selkeästi ristiriidassa nykyisiin niukkoihin ja tulevana vuosi- na entistä niukempiin henkilöstöresursseihin nähden. Reittisuunnitelman hyväksyminen ELY-keskuksissa on yksi uusista tehtävistä ja onkin perusteltua, joskin saattaa johtaa yksityisten reittien määrän lisääntymiseen.

Yksityiskohtaiset kommentit

1 luku – Yleiset säännökset

3 §: Määritelmien perustelut ovat vaikeasti ymmärrettävässä muodossa ja kaipaavat selkeämpää kieltä.

2 luku – Maastoliikenteeseen liittyvät oikeudet ja rajoitukset

6 §: 2 momentin muulta liikenteellä eristetyn alueen määritelmä jää perustelujen valossa epäselväksi.

6 §: 3 momentissa säädetään, että ajoneuvoa saisi kuljettaa vain maastossa, mutta perustelujen kolmannessa kappaleessa puhutaan myös piha- ja peltoteistä.

6 §: Aiempaan pykälään on lisätty 12-vuotisikäraja, mikä monimutkaistaa pykälän tulkintaa. Voimassa olevan maastoliikennelain 6 § ikäraja on selkeämpi, täydennettynä vielä luovuttajan vastuulla ja ajon valvontavelvollisuudella.

8 §: On hyvä että yksityinen etu poistuu.

Alueellisten kieltojen, rajoitusten ja suunnitelmien hyväksymisestä ELY-keskuksissa pitäisi päättää ELY:jen työjärjestyksissä.

9 §: Toimialueellaan-sanan lisäys 2 momenttiin ei selkeytä niiden yhteisöjen piiriä, joita pitäisi kuulla. Jos halutaan, että sääntely on yhteneväinen YSL 97 §:n kanssa, pitäisi momenttiin kirjoittaa mille kaikille yhteisöille on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

3 luku – Moottorikelkkailureitit ja maastoliikennereitit

13 §: Säännöksen ja perustelujen perusteella jää hyvin epäselväksi, mitkä ovat sellaisia vaikutuksiltaan ja liikennemääriltään vähäisiä reittejä, joihin ei tarvitse soveltaa maastoliikennelain mukaista menettelyä. Laissa pitäisi olla tarkempi määritelmä rajanvedon tekemistä varten. Lain uudistamisen yhtenä tärkeimmistä syistä pidetään lailla sääntelemättömien urien saattamista lainmukaisen menettelyn piiriin.

ELY-keskuksien tehtävä olisi tarvittaessa arvioida sovelletaanko lain moottorikelkkailureittisäännöksiä, arviointi perustuisi perustamisedellytyksiin (15 §). Keski-Suomen ELY-keskuksella ei ole kuitenkaan riittävästi tietoa nykyisten urien sijainnista, käyttäjämääristä tai urien käyttämisen aiheuttamista vaikutuksista eikä 38 § 2 momentin mukainen ilmoitus tuo riittävästi tietoa arvioinnin tekemiseen.

Mikäli yksityisen reitin kohdalla ei ole tarpeen arvioida turvallisuus- ja ympäristökysymyksiä, maastoliikennereittien määrä tulee lisääntymään ja reitit perustettaneen yksityisinä niiden luonteen ja pituuden vuoksi. Tämän johdosta useimmat maastoliikennereitit jäänevät lain sääntelyn ulkopuolelle. Matkailuyritysten ympärivuotisuuden ja palvelutarjonnan monipuolisuuden kannalta yksityiset reitit voivat yri-

tystasolla olla merkittäviä.

15 § 2 momentti: Perustamisesta tai käyttämisestä aiheutuvan "huomattavan haitan" sijasta tulee harkita tiukempaa, esimerkiksi "vähäistä suurempaa haitan", kynnystä.

15 §:n 3 momentti: Ensimmäisen lauseen sanamuoto on epätäsmällinen. Sanan "kaava" sijasta tulee käyttää ilmaisua "maankäyttö- ja rakennuslain mukainen oikeusvaikutteinen kaava". Lisäksi asemakaavan osalta ei riitä, että se otetaan huomioon, vaan lainkohdassa on määrättävä, että reittiä ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti.

Lainmuutosesityksen jatkovalmistelussa tulee harkita sitä, pitäisikö useamman kunnan alueelle sijoittuvan reitin reittisuunnitelman perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen maakuntakaavaan. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tämä olisi perusteltua, koska maakuntakaavassa voidaan selvittää riittävästi moottorikelkkailureitin ja maastoliikennereitin sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön. Mikäli maastoliikennelakiin ei oteta tällaista säännöstä, siinä on kuitenkin säädettävä, että moottorikelkkailureittiä ja maastoliikennereittiä laadittaessa on selvittävä asianmukaisesti reitin suhde muuhun alueiden käyttöön.

16 §:n 2 momentin luetteloon on ensimmäiseksi kohdaksi lisättävä "selvitys alueen oikeusvaikutteisista kaavoista ja niiden sisällöstä suunnitellun reitin alueella".

Reittisuunnitelmassa pitää selvittää maantien ylittämisen tarpeellisuudet ja mahdollisuudet. Parasta olisi, että alueidenkäytön yhteensovittamiset tehtäisiin jo maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ennen reittisuunnittelua. Näin ollen reittisuunnitelman sisältämiin selvityksiin on syytä lisätä maininta maantielain 37 § 3 ja 4 momentin säännöksestä.

16 § 4 momentti: Luonnonsuojelulain noudattamisesta pitää olla laissa yleissäännös, koska 30 §:n mukaisessa lupamenettelyssä pitäisi myös ottaa huomioon luonnonsuojelulaki.

16 §: Perusteluissa on esitetty reittisuunnitelman tarkkuudelle on useita tulkinnanvaraisia vaatimuksia.

17§ 2 momentti: Osallistumisoikeudesta pitäisi säätää yhtenevästi 9 §:n 2 momentin kanssa.

17 b §: Otsikossa puhutaan vahingosta, säännöksessä edunmenetyksistä.

20 a §: Yksityisen reitinpitäjän pitää itse saada päättää maksujen perimisestä ilman viranomaisen lupaa.

5. luku – Erinäiset säännökset

30 §: Useamman kunnan alueella tapahtuvalle kilpailulle tulee hakea ELY-keskuksen lupa.

30 b §: Valtion maksuperustelakiin perustuvaan ELY:n maksuasetukseen tulisi tehdä lisäykset ELY:lle aiheutuvista uusista kuluista.

34 a §: Vireillepano-oikeutta ei pitäisi rajoittaa vain haittaa kärsiviin ja ELY-keskuksen oma-aloitteisesta vireillepano-oikeudesta pitää säätää pykälässä eikä sitä pidä todeta vain perusteluissa.

37 §: Jos tarkoituksena on kumota voimassa oleva maastoliikennelaki, uuteen lakiin ei saa jättää ns. numero-kirjainpykälää (esim. 14 a §).

38 §: 3 momentin määäämisedellytyksen "jos reittiä ei voida pitää...vähäisenä" ja perustelujen "jos reitti ei täytä laissa määrättyjä perustamisedellytyksiä" välillä on ristiriita. Toinen ristiriita on momentin ja perustelujen välillä; ilmoitus käytössä olevista reiteistä on tehtävä ELY:lle vai kunnan ympäristöviranomaiselle.

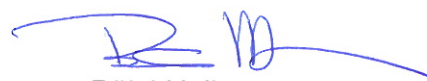
Keski-Suomen ELY-keskuksella ei ole muuta lausuttavaa työryhmän alustavan ehdotuksen johdosta.

Johtajan sijaisena
suunnittelupäällikkö

Esa Solismaa

Luonnonsuojelupäällikkö

Päivi Halinen